



Besluit Verlenen vergunning


Datum
5 februari 2026

Zaaknummer
2023-007470

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 29

De Beeldentuin B.V.
T.a.v. 
Oude Barnevelderweg 5
3886 PT GARDEREN

Locatie
De Beeldentuin

Gemeente
Garderen

Activiteit
Vastleggen activiteiten n.a.v. externe saldering

Beste 

Op 22 mei 2023 heeft u een aanvraag ingediend voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming voor de locatie De Beeldentuin, gelegen aan de Oude Barnevelderweg 5 te Garderen. Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Wij publiceren dit definitieve besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door in hoger beroep te gaan.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751



 provincie
Gelderland

Datum

5 februari 2026

Zaaknummer

2023-007470

Blad

2 van 29

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting en voorschriften op ons besluit. De AERIUS-berekeningen zijn als bijlage 2 toegevoegd. Neem alle bijlagen goed door.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,



Janine van der Zijl
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - AERIUS-project berekening verschil referentiesituatie Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RVS3XyVuPHL3 d.d. 10 oktober 2025)
 - AERIUS-project berekening verschil externe saldering Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RbnYJafFWD1x d.d. 10 oktober 2025)
 - AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Rth3oducnXSh d.d. 10 oktober 2025)
 - AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RrwBjzRyMnmM d.d. 10 oktober 2025)
 - AERIUS-projectberekening realisatiefase sloopfase Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Ry3HHztyfuZi d.d. 10 oktober 2025)
 - AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RnSkE8mRByBP d.d. 13 oktober 2025)
 - AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RSNbWTwQiKne d.d. 13 oktober 2025)
 - AERIUS-project berekening beoogde situatie 2030 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RaBr9Dm68Cny d.d. 10 oktober 2025)
- Bijlage 3 – Kaart projectlocatie
- Bijlage 4 – Zienswijzen

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Error! Reference source not found.Error! Reference source not found.

BIJLAGE 1 TOELICHTING EN VOORSCHRIFTEN

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit omschreven*;
- Dan volgt de *procedure*;
- Daarna volgen de *voorschriften*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje *zienswijzen* worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft de sloop van een gedeelte van de huidige bebouwing, de bouw van twee expositieruimten met overdekte verbinding die ook in gebruik genomen wordt voor exposities en een herinrichting van het buitenterrein. Omliggende agrarische percelen worden ingericht met natuurwaarden. De noordelijke parkeerlus wordt opgeheven en langs de Oude Barnevelderweg worden insteekvakken aangelegd. Onder de te bouwen expositiehallen zullen parkeergarages gebouwd worden (noordelijke zijde is bestemd voor bezoekers en het zuidelijke deel wordt ingericht voor personeel, laadt- en losruimte en opslag). Hiernaast een uitbreiding van de openingstijden naar jaarrond met een uitbreiding van het aantal bezoekers naar 200.000 per jaar (naar verwachting gerealiseerd in 2030). De openingsdagen worden verruimd naar jaarrond met uitzondering van zondagen.

Het project ziet tevens op voortgezet gebruik van de locatie, zoals reeds vergund (inclusief exploitatie beeldentuin, horeca, verkoop diverse producten en gebruik bosparkeerplaats).

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op 22 mei 2023 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 23 oktober, 1 november 2023, 4 januari 2024, 31 juli 2024, 22 oktober 2025 en 20 januari 2026.

Op 10 juli 2025 hebben wij onze 'Beleidsregels salderen in Gelderland' gepubliceerd. Aanvrager heeft de aanvraag aan deze beleidsregels aangepast en een nieuwe set onderliggende stukken ingediend op 22 oktober 2025. Op 20 januari 2026 is een nieuwe toelichting aangeleverd vanwege een storende verschrijving die tot onduidelijkheid zou kunnen leiden. De inhoud van de aanvraag is

echter ongewijzigd gebleven ten opzichte van het ontwerpbesluit van 21 augustus 2024. Nu slechts de toetsing en niet de inhoud van de aanvraag is gewijzigd, achten wij het gerechtvaardigd om nu een definitief besluit op de aanvraag te nemen met in acht name van de ingediende zienswijzen. Indien ook de inhoud van de aanvraag gewijzigd zou zijn met de aanvullingen van 22 oktober 2025, was wel een nieuw ontwerpbesluit nodig geweest.

Aan dit besluit liggen de volgende documenten ten grondslag:

- Aanvraagformulier d.d. 22 mei 2023
- Toelichting aanvraag Wnb Beeldentuin definitief d.d. 20 januari 2026
- Quickscan soorten sloop Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- GO-GNN beoordeling met versterkingsplan en beheer
- Toetsing Wnb andere aspecten dan stikstof Tuitert & natuurbank
- Verschilberekening voor de gebruiksfase met salderingssituatie (kenmerk RsGhTcGRfjoY d.d. 10 oktober 2023)
- Verschilberekening gebruiksfase zonder externe salderingssituatie (kenmerk RNhiiFqcdLS8, d.d. 04 januari 2024)
- Verschilberekening voor de aanlegfase 1 2024 met interne salderingssituatie (kenmerk Ruc6NQi6jSZ5 d.d. 30 november oktober 2023)
- Verschilberekening voor sloopfase 2024 met interne salderingssituatie (berekening met kenmerk S2irLGNyr4RX d.d. 30 november 2023)
- Verschilberekening voor de aanlegfase 2 2025 met salderingssituatie (kenmerk: S2T5zNRGphvY d.d. 30 november 2023).
- Getekende salderingsovereenkomst stikstof Beeldentuin d.d. 30-10-2023
- Plattegrondtekening Versterkingsplan natuur inclusief bosparkeerplaats
- Plattegrondtekening Versterkingsplan natuur
- Toelichting stikstof Aanlegfase Beeldentuin
- Nbw vergunning 24 maart 2014
- Nbw vergunning 7 december 2015
- Wnb vergunning 31 januari 2018
- Nbw vergunning Hoge boeschoterweg 32
- Nbw vergunning Hogeboeschoterweg 32 en 34 Plattegrond
- BGB 1983 plankaart 2
- BGB 1983 voorschriften
- BGB 2000 art. 8 agr. II
- BGB 2000 buitengebied kaart 15
- BGB 2000 legenda bp
- Bestemmingsplan beeldentuin 2012
- Plattegrond Hoge Boeschoterweg 32 en 34 Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- AERIUS-project berekening verschil referentiesituatie Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RVS3XyVuPHL3 d.d. 10 oktober 2025)

- AERIUS-project berekening verschil externe saldering Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RbnYJafFWD1x d.d. 10 oktober 2025)
- Quickscan natuurwaardenonderzoeken Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Rth3oduonXSh d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RrwBjzRyMnmM d.d. oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening realisatiefase sloopfase Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Ry3HHztyfuZi d.d. 10 oktober 2025)
- QGIS-resultaatberekening bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- QGIS-resultaatberekening bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- QGIS-resultaatberekening sloopfase Oude Barnevelderweg 5 Garderen
- AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RnSkE8mRByBP d.d. 13 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RSNbWTwQiKne d.d. 13 oktober 2025)
- AERIUS-project berekening beoogde situatie 2030 (kenmerk RaBr9Dm68Cny d.d. 10 oktober 2025)
- QGIS-resultaatberekening referentiesituatie externe saldering beoogd

Bij deze aanvraag is sprake van extern salderen. U neemt stikstofruimte over van bedrijven op de onderstaand locatie(s):

- Hoge Boeschoterweg 32-34 te Garderen

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen. Wij hebben uw zienswijzen bij ons besluit betrokken. Onze reactie daarop leest u in document bijlage 4.

2.1 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen. Afgesproken is dat voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden een extra quickscan uitgevoerd zal worden om effecten op soorten uit te sluiten.

2.2 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3 Voorschriften

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij kunnen deze voorschriften uitvoeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen (bijlage 2) met kenmerken RsGhTcGRfjoY; RaZVU8FEKWRv; RaS8YXgFAMUF; RyAtrjTi4Zx6; RNKPwi2WYdHM moeten aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat bovenaan de brief staat.
5. Deze vergunning mag pas gebruikt worden op het moment dat dit besluit en alle samenhangende besluiten onherroepelijk zijn geworden. Het betreft de volgende besluiten (zaaknummers 2023-007469 en 2023-014781):
 - Melding extern salderen Oude Barnevelderweg 5, Garderen
 - Intrekkingsbesluit saldogever(s);
 - Gewijzigde/ingetrokken milieutoestemmingen saldogever(s).
6. Van deze vergunning kan en mag alleen gebruik worden gemaakt, nadat het volledige proces omtrent extern salderen voor de saldo-gever(s) is voltooid, de saldo-gevende activiteiten zijn gestaakt en de Natura 2000-gebieden niet opnieuw (kunnen) worden belast met stikstofdepositie van de gestaakte activiteiten.
7. Er mag geen toename van depositie plaatsvinden als gevolg van de sloopwerkzaamheden door de saldogever. Dit kan inhouden dat u de uitbreiding van uw activiteiten pas kan starten nadat de sloopwerkzaamheden zijn afgerond.
8. Het project waarvoor deze vergunning is verleend, is doormiddel van ontwikkeling in fases en geleidelijke groei in bezoekers gerealiseerd voor 2030.

4 Beoordelingskader

4.1 Bepalen vergunningplicht

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist. Wij beschouwen de AERIUS-verschilberekeningen (beoogde situatie versus de referentiesituatie en salderingssituatie en aanlegfases versus referentiesituatie), de onderbouwing

GO-GNN, de Quicksan, de toetsing aan Wnb en de toelichting van de aanvraag als passende beoordeling.

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4.2 Beweiden en bemesten

Uit de uitspraak van 29 mei 2019 volgt dat het weiden van vee door een melkveehouderij onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden. Dit betekent dat de gevolgen van het weiden van vee bij een melkveehouderij beoordeeld moeten worden in samenhang met de gevolgen van de oprichting, wijziging of exploitatie van de melkveehouderij. De oprichting, wijziging of exploitatie van de melkveehouderij en het weiden van vee is met andere woorden één project. Verder is overwogen dat het bemesten van gronden op zichzelf een project is. De gevolgen daarvan worden niet zoals bij het weiden van vee in samenhang met de exploitatie, oprichting of uitbreiding van een agrarisch bedrijf beoordeeld, maar op zichzelf.

Salderen (zowel intern als extern) met bemesting is mogelijk mits de initiatiefnemer aantoont dat:

- Het perceel op de relevante referentiedatum legaal bemest kon worden op grond van de meststoffenregelgeving en het bestemmingsplan;
- Het perceel sinds de referentiedatum de agrarische bestemming heeft behouden;
- Het aannemelijk is dat het perceel ten tijde van de referentiedatum agrarisch in gebruik was (bijvoorbeeld met LGN, luchtfoto's, RVO-data, MINAS-data, verklaringen van grondgebruikers, of anderszins).

4.3 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019¹ volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025² volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig

¹ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

² Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State, zie r.o. 19.4 en 19.5

zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings- maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Hrl, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

4.4 Gelderse beleidsregels

Op 1 juli 2025 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.

In artikel 5, lid 8 van de beleidsregels is voor intern salderen en in artikel 6, lid 12 van de beleidsregels is voor extern salderen ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

- Als er een reductie plaatsvindt van 4.000 kg van de stikstofemissie ten opzichte van de referentiesituatie zonder de ruimte die structureel buiten gebruik is.
- Als een project met een tijdelijke emissie wordt gemitigeerd met een activiteit die permanent wordt beëindigd.
- Als een project een nieuwe natuurvergunning nodig heeft voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.
- Als een project wordt uitgevoerd ten behoeve van het behalen van de doelstellingen van een Natura 2000-gebied.

4.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zover deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen. De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels, dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de

situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.³

5 Beoordeling

5.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging. Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt, wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

5.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekeningen waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevatten een referentiesituatie (intern salderen), een salderingssituatie (extern salderen) en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie en de salderingssituaties aan hoe wij ze hebben vastgesteld en beschrijven wij van alle situaties de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregelen (het inzetten van de referentiesituatie en de salderingssituaties) niet ingezet zouden moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

5.2.1 Referentiesituatie Oude Barnevelderweg 5 te Garderen

Als referentiesituatie geldt de vergunning Natuurbeschermingswet d.d. 24 maart 2014 met zaaknummer 2013-014066. Hiernaast zijn ook het wijzigingsbesluit van 7 december 2015 en het wijzigingsbesluit van 31 januari 2018 meegenomen in de beoordeling van deze aanvraag.

Voor het bedrijf is de vergunning verleend op 24 maart 2014 de vergunning met de laagste stikstofdepositie. Zodoende beschouwen we deze als de referentiesituatie.

Omliggende percelen en het agrarisch gebruik daarvan is bevestigd via luchtfoto's en bestemmingsplannen, die zijn meegenomen in de onderliggende documenten bij dit besluit. De bijbehorende stikstofdepositie die is ingezet in de AERIUS-berekeningen komt voort uit het beëindigen van agrarische activiteiten (hier het bemesten van twee percelen, zie bijlage 3).

³ ECLI:NL:RVS:2013:1891.

De Afdeling heeft op 28 mei 2025 verduidelijkt hoe er gesaldeerd kan worden met algemene regels voor bemesten. Daarvoor is van belang om inzichtelijk te maken in hoeverre de gronden vanaf de referentiesituatie bemest mochten worden. Hiertoe zijn de volgende stukken aangeleverd:

- Een kaart met de percelen waar beweid gaat worden inclusief de kadastrale nummers en oppervlakte per perceel;
- Een tabel met daarin alle perceelnummers/kadastrale nummers/oppervlakten en bestemmingsplan van de gemeente;
- De bestemmingsplankaarten van de percelen tussen 24 maart 2000 en nu en de bijbehorende planregels;
- Een bewijs dat de aangewezen percelen ten tijde van de aanwijdsdatum een bestemming hadden als landbouwgrond en feitelijk als landbouwgrond in gebruik waren.

Het gaat om de percelen groen gekleurd in de aanvraag (zie onderstaande figuur 1).



Figuur 1: Beweide percelen

Uit bovengenoemde stukken blijkt dat de percelen op de aanwijdsdatum van de Natura 2000-gebieden feitelijk als landbouwgrond in gebruik waren en sindsdien planologisch bestemd waren als landbouwgrond. Deze percelen mochten sinds de aanwijdsdatum bemest worden.

In de beleidsregels staat eveneens dat slechts 65% van de referentiesituatie mag worden ingezet bij intern salderen. In AERIUS Calculator is het niet mogelijk om voor de referentiesituatie een kortingspercentage in te voeren. Handmatig is gecontroleerd en geconstateerd dat aan deze voorwaarde uit de beleidsregels is voldaan.

5.2.2 Salderingssituatie (extern salderen)

In de aangevraagde situatie blijkt dat ten opzichte van de referentiesituatie sprake is van een toenemende stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen. Om de effecten van de beoogde activiteiten te mitigeren, wordt naast intern salderen gebruik gemaakt van extern salderen. Daartoe worden saldogevende activiteiten benut van de bedrijven op de locaties Hoge Boeschoterweg 32-34 te Garderen. De salderingssituatie in de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (bijlage 2) omvat de over te dragen activiteiten van de saldogever. In deze paragraaf verantwoorden wij deze gegevens.

De beleidsregels schrijven voor dat de stikstofruimte van de saldogevers voor 35% mag worden gebruikt ten behoeve van externe saldering. De beleidsregels schrijven voor dat u dit moet berekenen door 65% te korten op de depositie van de stikstofbronnen. Dit hebt u gedaan door voor de salderingssituatie in AERIUS een afroomfactor van 0,65 toe te passen.

Saldogever Hoge Boeschoterweg 32-34 te Garderen

Als referentiesituatie geldt de vergunning NBW 1998 d.d. 17 september 2012 met zaaknummer 2012-000141. De referentiesituatie is kort samengevat in tabel 1.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie van de saldogever, voor zover deze wordt ingezet ten behoeve van het aangevraagde project, uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS-berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 1: salderingssituatie, Hoge Boeschoterweg 32-34

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	RAV-code/ BWL⁴	Aantal
Stal	Vleeskalveren < 8 maanden	A4.100	1.173
Stal	Zoogkoeien > 2 jaar	A2	12

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland wordt de vergunde capaciteit alleen in de salderingssituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Voor het vaststellen van de feitelijk gerealiseerde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 1. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie (luchtfoto's Atlas Gelderland) is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven ook voor dat de salderingssituatie moet worden gecorrigeerd voor het Besluit emissiearme huisvesting (hierna: Beh). We hebben de referentiesituatie getoetst aan het Beh. De stalsystemen die zijn toegepast in de vergunde situatie

⁴ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

voldoen aan de maximaal toegestane emissiefactoren volgens het Beh. In tabel 2 is de ruimte weergegeven die wordt overgedragen.

Tabel 2: over te dragen activiteiten/emissieruimte, Hoge Boeschoterweg 32-34

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	RAV-code/BWL ¹	Aantal	Stikstofdepositie [Kg/j]
Stal	Vleeskalveren <8 maanden	A4.100	140	490

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland mag alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie is op 30 oktober 2023 aantoonbaar nog in gebruik of kan nog in gebruik genomen worden. Dit is aangetoond door middel van:

- Bewijsstukken structureel in gebruik, zoals:
- Luchtfoto's
- Mei-tellingen
- Documenten gebruik percelen
- Rapportage gasverbruik
- Etc.

De waarden in de saldering situatie van de AERIUS-berekening wijken af van de waarden in de referentievergunning. Dat is omdat de emissiefactoren uit de Omgevingsregeling bijlage V in de tussentijd aangepast zijn. Er wordt in AERIUS altijd gerekend met de meest recente emissiefactoren. Wij gaan uit van de vergunde aantallen dieren en rekenen met de huidige inzichten over ammoniakuitstoot.

5.2.3 Aangevraagde situatie Oude Barnevelderweg 5 te Garderen

Onderstaande tabel (tabel 3) geeft de aangevraagde situatie weer. Tabel 3 is een samenvatting van de vergunde en beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (kenmerk RNhiiFqcdLS8, d.d. 04 januari 2024) voor de gebruiksfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 3: samenvatting vergunde situatie en berekening gebruiksfase, Oude Barnevelderweg 5 te Garderen

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	Depositie (kg/j)
Vergunde situatie	Verkeersnetwerk	0,4 NH ₃ 3,5 NO _x
Vergunde situatie agrarisch	Bemestingsruimte agrarische percelen	20,1 NH ₃ 0,0 NO _x
Beoogde situatie	Verkeersnetwerk	0,8 NH ₃ 5,0 NO _x

Naast de emissies die vrijkomen bij het aangevraagde project, zijn ook de bijbehorende activiteiten onderdeel van deze aanvraag. De activiteiten zijn benoemd onder paragraaf 1.2 en een uitgebreidere omschrijving hiervan is te vinden in bijgevoegde documenten. Beoordeling van andere activiteiten wordt ook verder onderbouwd vanaf paragraaf 5.3.

5.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekeningen blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd.

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

5.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

5.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Veluwe.

Tabel 4 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Tabel 4: Overzicht Natura-2000 gebieden waarop depositie door aangevraagd project plaatsvindt

Veluwe				
Lg14	Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden	511,79	1.071	3,95
H4030	Droge heiden	30,34	714	0,40
L4030	Droge heiden	14,90	714	0,40
ZGH9120	Beuken-eikenbossen met hulst	12,16	1.071	0,38
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	79,64	1.071	0,23
Lg13	Bos van arme zandgronden	122,67	1.071	0,11
ZGH4030	Droge heiden	5,36	714	0,03
H9190	Oude eikenbossen	5,91	1.071	0,01
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	1,17	714	0,01
Lg09	Droog struisgrasland	0,69	1.000	0,01
H5130	Jeneverbesstruwelen	0,38	1.071	0,01
ZGH2310	Stuifzandheiden met struikhei	0,36	714	0,01
H2330	Zandverstuivingen	0,30	714	0,01

De aangevraagde activiteit heeft effect op drie van de habitattypen en zoekgebied ZGH2310, die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 4 genoemd zijn. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat op deze habitattypen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven.

Daarnaast is er ook effect op 3 leefgebiedtypen Lg14, Lg13 en Lg09. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat de soort(en) die gebruik maken van deze leefgebiedtypen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven, omdat de leefgebiedtypen in het leefgebied van deze soorten zijn aangewezen als stikstofgevoelig. In deze habitattypen en leefgebiedtypen wordt de KDW overschreden. De natuurdoelanalyse maakt duidelijk dat stikstof daarom een knelpunt is voor deze habitattypen en soort(en).

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

5.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 5.3.1. genoemde habitats en leefgebieden te

voorkomen) gaat de aanvraag onder andere uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in paragraaf 5.2.1.

5.3.3 Mitigerende maatregelen (intern en extern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een ‘nee-tenzij’ eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 4.4 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen en extern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebied Veluwe ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

In de uitspraak van 2 juli 2025⁵ heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak gesteld dat het college niet alleen de te treffen maatregelen in beeld moet brengen, maar ook moet onderbouwen welke daling van stikstofdepositie naar het oordeel van het college noodzakelijk is, en binnen welke termijn deze daling van stikstofdepositie kan worden gerealiseerd. Het college zal vervolgens moeten motiveren waarom de daling van stikstofdepositie door de voorgestelde maatregelen voldoende is om verslechtering tegen te gaan. De passende maatregelen moeten vervolgens zijn gericht op het tegengaan van de (dreigende) verslechtering.

5.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak ‘Versnellingsaanpak stikstof’ (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies ten opzichte van 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op N2000 – gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.

⁵ ECLI:NL:RVS:2025:2969.

- Bronmaatregelen: voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

5.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota⁶, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)⁷ als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen⁸:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied⁹;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000.¹⁰

5.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebied Veluwe zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstelmaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

⁶ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁷ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

⁸ Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024

⁹ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.

¹⁰ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

Natura 2000-gebied Veluwe (57)

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;
- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

5.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

5.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollège uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opgesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opgesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen. Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opgesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

5.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opgesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke

uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

5.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terecht komt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling 'Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling', die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

5.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op de locatie Oude Barnevelderweg 5 te Garderen door een directe en onomkeerbare reductie van 35% van de referentiesituatie en 65% van de salderingssituatie. Deze reductie dient als mitigerende maatregel om de cumulatie met andere deposities te compenseren. Hiermee hebben wij invulling gegeven aan ons reductiebeleid in lijn met de jurisprudentie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die tot een reductie komen, zijn gezamenlijk een passende maatregel als onderdeel van het totale maatregelen pakket

5.5 Overige effecten

Het plangebied ligt deels binnen Natura 2000 begrenzing van Veluwe. Bij Natura 2000-gebied Veluwe kunnen de volgende storingsfactoren van toepassing zijn.

5.5.1 In de aanvraag beschreven natuurwaarden

Habitattypen

H9120 /beuken-eikenbossen met hulst

Broedvogels

Zwarte Specht

Draaihal

Wespendief

Roodborsttapuit

Grauwe Klauwier

Boomleeuwrik

Nachtzwaluw

5.5.2 In de aanvraag beschreven relevante factoren

Verlies oppervlakte leefgebied, verstoring door licht, geluid, trillingen en optische verstoring tijdens werkzaamheden in aanlegfase. Toename aantal bezoekers van 130.000 naar 200.000 per jaar.

5.5.3 In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten, behalve de effecten van stikstof

Verlies aan leefgebied door oppervlakteverlies bij werkzaamheden binnen Natura 2000-begrenzing. Verstoring door licht, geluid, trillingen en optische verstoring tijdens werkzaamheden in aanlegfase.

5.5.4 In de passende beoordeling beschreven significante effecten van de gevraagde activiteiten

Verlies aan leefgebied door oppervlakteverlies bij werkzaamheden binnen Natura 2000-begrenzing.

5.5.5 In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

In de aanvraag zijn de volgende mitigerende maatregelen opgenomen om significante effecten te voorkomen:

Herinrichting van agrarische percelen naar een gebied met bloem- en kruidenrijk grasland en heischraal grasland in combinatie met houtsingels, een lintvorm aan braamstruweel, een grondwal met zandig substraat en een poel/vijver met zon beschreven oeverzones. Aanleg van taluds rondom nieuwe bebouwing, ingezaaid met bloem- en kruidenrijk grasland. Hiernaast worden evenementen buiten de beoogde bebouwing geschrapt, waardoor verstoring wordt ingeperkt en geluidsoverlast wordt beperkt door de vorm van de taluds waarmee de expositiehallen en binnenplaats worden

omsingeld. Evenementen zoals de winterfair en anderen die in de buitenlucht buiten bebouwing plaatsvonden, worden in de beoogde situatie niet meer georganiseerd, waardoor er alleen bezoekers zullen zijn tijdens de openingstijden.

5.5.6 Cumulatieve effecten

Geen

5.5.7 Beoordeling van de overige effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivaties van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Veluwe en er juist een versterking optreedt door de herinrichting van het omringende gebied.

6 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen. Deze worden besproken in het document in bijlage 4.

7 Conclusie

Op grond van het voorstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

8 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

5 februari 2026

Zaaknummer

2023-007470

Blad

23 van 29

9 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Beleidsregels salderen Gelderland

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

BIJLAGE 2 AERIUS-BEREKENINGEN

De AERIUS-berekeningen die gebruikt zijn bij deze aanvraag worden separaat aan dit besluit toegevoegd. Dit betreft:

AERIUS-berekeningen

- AERIUS-project berekening verschil referentiesituatie Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RVS3XyVuPHL3 d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-project berekening verschil externe saldering Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RbnYJafFWD1x d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Rth3oducnXSh d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening realisatiefase bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RrwBjzRyMnmM d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening realisatiefase sloopfase Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk Ry3HHztyfuZi d.d. 10 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 1 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RnSkE8mRByBP d.d. 13 oktober 2025)
- AERIUS-projectberekening verschilberekening bouw kelder 2 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RSNbWTwQiKne d.d. 13 oktober 2025)
- AERIUS-project berekening beoogde situatie 2030 Oude Barnevelderweg 5 Garderen (kenmerk RaBr9Dm68Cny d.d. 10 oktober 2025)

Datum
5 februari 2026

Zaaknummer
2023-007470

Blad
25 van 29

BIJLAGE 3 Kaart projectlocatie en versterkingsplan



1 Tekening projectlocatie beoogde situatie (zie bijlage 8a "plattegrondtekening natuur inclusief bosparkeerplaats", voor verdere details).

Datum

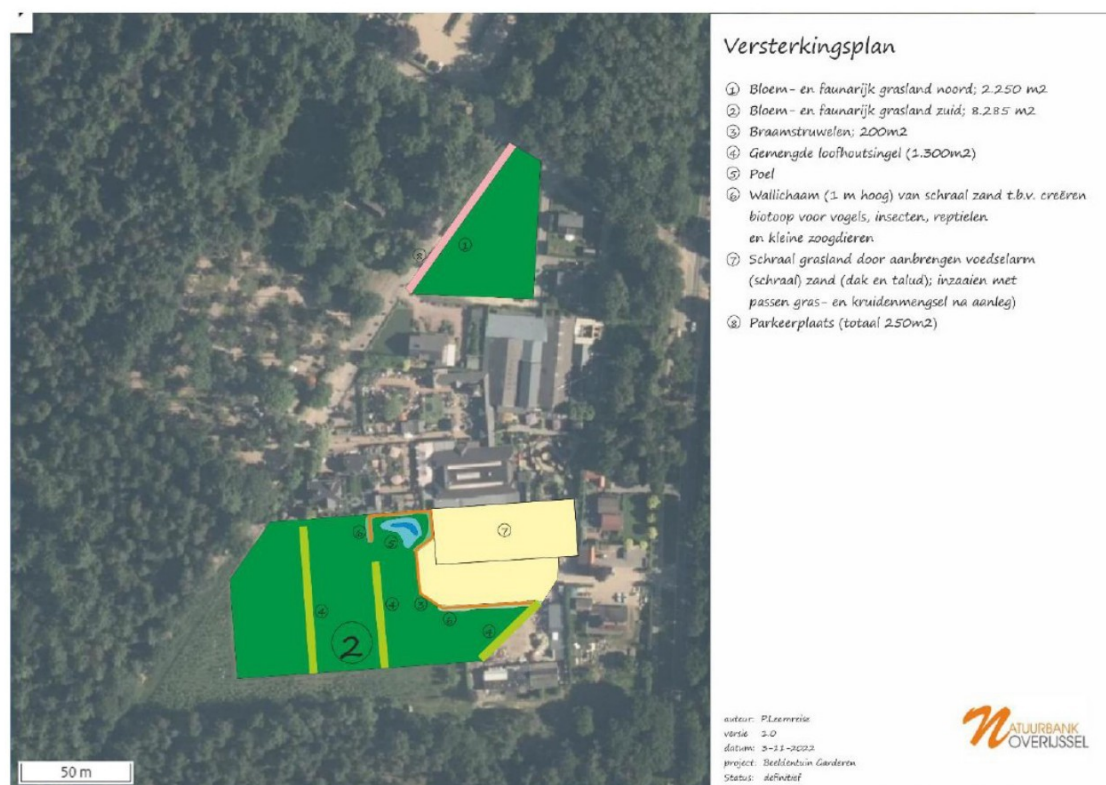
5 februari 2026

Zaaknummer

2023-007470

Blad

26 van 29



2 Agrarische percelen (inclusief versterkingsplannen)

Datum

5 februari 2026

Zaaknummer

2023-007470

Blad

27 van 29



3 tekening parkeerkelder(s) noordelijke en zuidelijke zijde

Datum
5 februari 2026

Zaaknummer
2023-007470

Blad
28 van 29

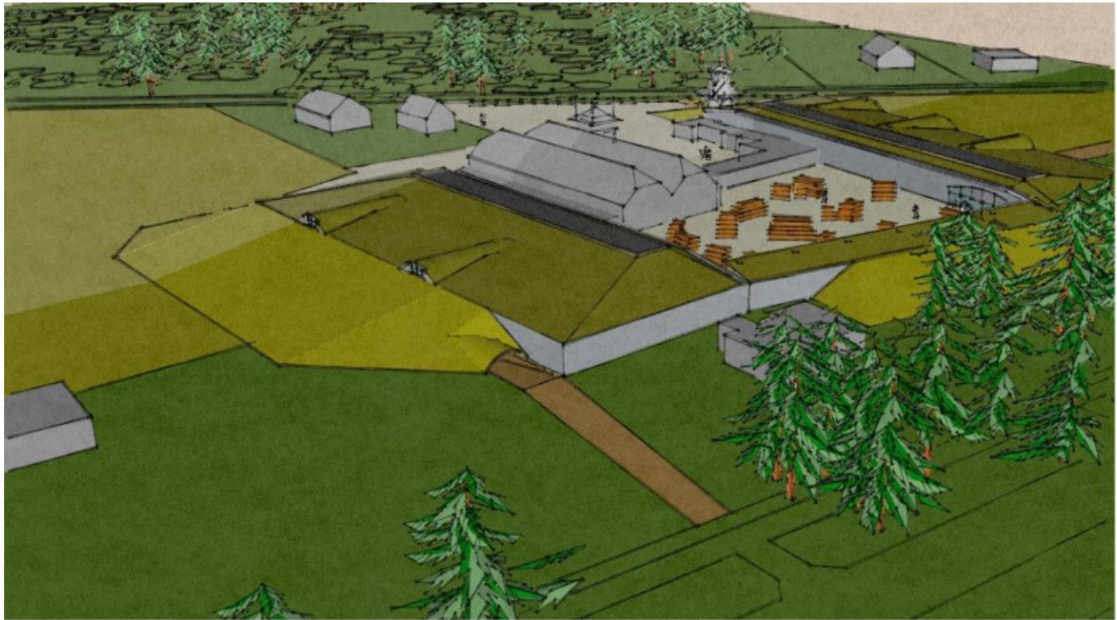


4 tekening bebouwing bovengronds, inclusief taluds en afmetingen

Datum
5 februari 2026

Zaaknummer
2023-007470

Blad
29 van 29



5 Schetsontwerp inpassing bebouwing landschap